

Utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan 2018

Utbildningsnämnden ansvarar för Alströmergymnasiet, Campus Alingsås och Integrationsavdelningen. Den strategiska lokalförsörjningsplanen beskriver förvaltningens befintliga lokaler och ett framtida behov inom förvaltningens verksamhetsområden.

En av förvaltningens största kostnader utöver personal är lokaler samt de interkommunala kostnaderna för de elever som väljer att förlägga sin utbildning i en annan kommun än Alingsås. För att elever ska välja att studera i Alingsås kommun måste Alingsås erbjuda attraktiva utbildningar men även lokaler och fysiska miljöer påverkar.

Lokalförsörjningsplanen syftar till att utgöra ett verktyg för planering för framtida behov av platser och lokaler, underlätta planering för förändringar av lokalbeståndet i tid samt med framförhållning kunna bedöma framtida investeringsbehov och förvaltningens samlade lokalkostnader. Målet är att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Vidare ska lokalförsörjningsplanen ge förutsättningar för samsyn inom planeringsområdet lokalförsörjning och utgöra ett planeringsunderlag i mål- och budgetarbetet samt användas som ett planeringsverktyg.

I december 2017 genomförde AB Svensk Skolsäkerhet en fysisk besiktning av Alströmergymnasiet, Campus Alingsås och Integrationsavdelningen. Intervjuer och rundvandring genomfördes med verksamhetschefer, skyddsombud, receptionister och driftpersonal i syfte att genomlys säkerhetsnivån och skapa en gemensam överblick i hur väl rustade verksamheterna är vid hot- och våldssituationer. AB Svensk Skolsäkerhet presenterade en rapport med observationer, slutsatser och rekommendationer om åtgärder. Utifrån rapporten har Utbildningsnämnden i april 2018 beslutat om en åtgärdsplan för säkerhet inom utbildningsförvaltningen (UN § 33/2018), som kompletterar Handlingsplan och instruktion gällande hot och våld i utbildningsförvaltningen skolverksamheter (UN § 12/2017).

Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Nulägesbeskrivning

Utbildningsnämndens verksamhet finns idag huvudsakligen lokaliserad i området runt Alströmergymnasiet som utgör kommunens största hyresobjekt (17 365 m², i ytan ingår estetiska programmets lokaler i Esteticum). Kulturskolan hyr Esteticum för sin verksamhet. Den totala ytan som hyrs uppgår till 24 095 m².

Alströmergymnasiet

Under 2017 har en del av de allmänna ytorna renoverats och rustats upp på Alströmergymnasiet. Det kvarstår dock att renovera och rusta upp fler klassrum som inte håller den standard som krävs för att ge elever och pedagoger möjlighet att verka i moderna och inspirerande lärmiljöer samt i förlängningen kunna attrahera nya elever. Även fasad är i behov av en genomgripande översyn och snar renovering.

Under 2016 fick utbildningsförvaltningen ett föreläggande från Arbetsmiljöverket för att åtgärda flertalet fönster som var i ett mycket dåligt skick (dnr. 2015.147 UN). Arbetet kring detta pågår men sker över en treårsperiod. Detta arbete är nu inne på tredje och sista året gällande fönsterbyte på huvudbyggnadens äldsta del som är från 1969.

Utbildningens hus

I Utbildningens hus finns Campus Alingsås, Integrationsavdelningen samt Alströmergymnasiets restaurang- och livsmedelsprogram samt annan kommunal verksamhet och privat verksamhet som ej omfattas av Utbildningsnämndens ansvarsområden.

Campus Alingsås

Antal studerande (ca 1000 elever) på Campus Alingsås kommer att vara oförändrad under 2018 därmed bedöms inte att några lokalanpassningar krävs.

Integrationsavdelningen

Integrationsavdelningen ansvarar för mottagandet samt bosättning av nyanlända enligt bosättningslagen¹. För att möta lagkravet hyr Utbildningsnämnden både enskilda lägenheter och större fastigheter som sedan hyrs ut i andra hand till nyanlända.

Integrationsavdelningens andrahandskontrakt				
Typ av boende	Kvm	Antal rum/lgh	Per år ²	Kontrakt går ut
Lägenhet	57	2 rok	55 248	Tillsvidare
Lägenhet	55	2 rok	55 500	Tillsvidare
Lägenhet	80	3 rok	74 844	Tillsvidare
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28
Lägenhet	86	3 rok	59 712	2019-02-28
Lägenhet	56	2 rok	42 660	2019-02-28

¹ lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

² Ca 95 % av kostnaderna betalas tillbaka av andrahandshyresgästerna eller återsöks från Migrationsverket.

Lägenhet	56	2 rok	42 528	2019-02-28
Lägenhet	54	2 rok	49 164	Tillsvidare
Lägenhet	64	2 rok	53 160	Tillsvidare
Lägenhet	68	2 rok	69 552	Tillsvidare
Lägenhet	54	2 rok	54 720	Tillsvidare
Lägenhet	89,9	3 rok	137 997	Tillsvidare
Lägenhet	79	4 rok	99 384	Tillsvidare
Större fastighet	173,5	10 rum	424 800	2019-06-
Större fastighet	337	12 rum	180 168	2019-12-31
Större fastighet	369	10 rum	207 732	2019-08-31
Större fastighet	534	8 lgh	736 920	2019-08-31
Större fastighet	347	6 lgh	488 316	2021-03-01
Större fastighet	345	15 rum	300 000	2018-12-31

Tabell 1

Integrationsavdelningen har under våren påbörjat ett arbete med att slussa ut andrahandshyresgäster till permanenta lösningar, samt i den mån möjligt överlåta kontrakt till andrahandshyresgästen. För att kunna möjliggöra detta i relation till personer som avslutar sin etablering är verksamheten i behov av fler permanenta lägenheter. Enligt prognos så kommer mottagandet enligt kommunens fördelningstal ligga på liknande nivåer som under 2018, det vill säga cirka 80 personer.

Om inte kommunen tillför eller får tillgång till permanenta bostadsalternativ för de personer som avslutar sin etablering måste Utbildningsnämnden fortsättningsvis vara hyresvärd för denna grupp. Detta kommer att innebära ökade administrativa och personella kostnader kopplade till boendena.³ Boendena i tabell 1 kommer inte att kunna avvecklas förrän andra boendialternativ finns.

Framtida lokalbehov och åtgärdsförslag

Alströmergymnasiet

En utökning av lokaler bedöms nödvändig utifrån nuvarande och förmodat elevantal läsår 2018/2019, då det totala elevtalet på Alströmergymnasiet kommer att öka från och med höstterminen 2018 med ca 60 elever. För att klara av denna ökning av elever kommer Alströmergymnasiet med största sannolikhet att ta över AME:s lokal på ca 430 kvm av en

³ Se kolumn 2 i tabell 2, sid. 7

kostnad på totalt 344 000 kr per år (800 kr/kvm). Dessutom tillkommer en extra kostnad för att förbättra luftsystemet. I dessa lokaler eftersträvas en öppen lärmiljö där ett enskilt program kan anpassa den pedagogiska modellen efter sina behov och utifrån ett elevperspektiv. Målet är att lokalen ska utformas till en flexibel lärmiljö som möter ett individuellt lärande med stöd av digitala verktyg och som är mer framtidsanpassat.

Det finns ett fortsatt behov av renovering av klassrum för att förbättra arbetsmiljö för elever och lärare samt uppdatera lärmiljöer som mer är anpassade i en modern skola. Ett led i detta är att investera i gardiner, höj-, sänk- och omflyttningsbara bord och stolar. Förutom en dämpad ljudmiljö ska klassrummen vara flexibla, inbjuda till samarbete, dialog och olika sätt att redovisa och lära. Elever och lärare är idag inte längre lika knutna till det fysiska klassrummet, utan kan arbeta, undervisa och mötas med hjälp av digitala verktyg. Alströmergymnasiets ambition är att utvecklas mot en skola i framkant som erbjuder framgångsrika lärmiljöer som är digitalt anpassade för att möta elevers olikheter och behov. Hemvister och grupprum har utifrån denna ambition utrustats för att möta detta.

Utbildningssektorn i Göteborgsregionen är utsatt för en hård konkurrens med lätttröliga elever och det är därför viktigt för Alströmergymnasiets attraktionskraft att kunna erbjuda fräscha och moderna lokaler. Med ledord som flexibilitet, funktionalitet, trivsamt och miljöanpassning tar vi Alströmergymnasiet vidare in mot 2020.

Fastighetsägaren har tillsammans med förvaltningen initierat ett omtag kring renovering och uppfrysning utifrån ett elevcentrerat perspektiv. Kontinuerliga möten förväntas genomföras där fastighetsägaren är sammankallande. Under 2018 har det uppdragats flera brister vad gäller tätskiktet på taket till matsal, teatern och ateljén. Medel från fastighetsägaren (FABS) har avsatts för att åtgärda bristerna under sommaren 2018. Detta kan få till följd att fasadmålningen skjuts upp vilket är något förvaltningen motsätter sig och strävar efter att få detta genomfört snarast. Under 2018 har en toalett och duschutrymme tillgänglighetsanpassats i gymnasiesärskolans lokaler samt isolering av ett enskilt rum för elevantpassning.

Arbetet med fönsterbyten på huvudbyggnadens äldsta del fortsätter under 2018. Dock kvarstår byte av fasta fönster vid elevhälsa, administration och rektorerna. Detta bör genomföras senast 2020.

Byggprogrammet

Bygg- och anläggningsprogrammets lokaler finns idag i anslutning till övriga gymnasiet lokaler. Bygg- och anläggningsprogrammet har ett relativt högt söktryck inför läsåret 2018/2019. Detta kräver lokalanpassningar för att säkerställa god arbetsmiljö för elever och pedagoger

Säkerhetsåtgärder

Enligt den beslutade åtgärdsplanen för säkerhet inom utbildningsförvaltningen (UN § 33/2018) ska utredning ske om installation av överfalls- och bråklarm samt utvärdering om

fler ingångar till Alströmergymnasiet behöver låsas. Detta för att öka säkerheten i Alströmergymnasiets lokaler.

Interkommunal ersättning

Utifrån skrivelsen om "Gymnasial utbildning i Göteborgsregionen 2017" kan man utläsa att antalet unga i åldersgruppen 16-åringar kommer att kräva ytterligare ca 1200 utbildningsplatser. Allt tyder på att behovet av utbildningsplatser på gymnasieskolan kommer öka i takt med en ökad befolkning och förändrad befolkningsstruktur. Denna ökning är inte jämt fördelad mellan landets kommuner och kan därför se olika ut.

Utifrån skrivelsen om "befolkningsprognosen 2018-2027 Alingsås kommun" kan man utläsa att antalet i åldersgruppen 16-18 år troligen kommer öka från 1400 barn år 2019 till 1900 barn år 2027. Alingsås kommun ligger i ett expansivt område så ovanstående prognos kan mycket väl öka. Utbildningsnämnden kommer därför att behöva fatta beslut om hur en utökning av elevantalet över tid kan planeras vid Alströmergymnasiet eller hur man ska möta ökade interkommunala kostnader.

Campus Alingsås

Vuxenutbildningen och övrig verksamhet inom Campus Alingsås finns lokaliserade i Utbildningens hus.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen är beroende av en rad omvärldsfaktorer och snabba förändringar inom sektorn sker. Därför är det komplicerat att prognostisera behovet av lokaler för vuxenutbildning på lång sikt eftersom även konjunkturen påverkar. Vid högkonjunktur sjunker antalet sökande till vuxenutbildningen och vid lågkonjunktur ökar antalet sökanden. Även den expanderande gymnasieverksamheten påverkar genom exempelvis ett ökat antal elever vid introduktionsprogrammen vilka förväntas fortsätta sina studier på vuxenutbildningen. Härutöver har nationella politiska satsningar stor inverkan på vuxenutbildningens verksamhet. I april 2018 lämnade exempelvis Mottagarutredningen⁴ sitt betänkande som föreslår att kommunerna från och med den 1 januari 2020 blir ansvariga för nyanlända från start, det vill säga redan när de är asylsökande. Om förslagen i utredningen antas kan det bland annat innebära att fler personer ingår i målgruppen för SFI-undervisning. Detta kan innebära förändrade arbetssätt som kan kräva lokalanpassningar.

För läsåret 2018/2019 bedöms vuxenutbildningen behålla ungefär samma antal (ca 1000) studerande som innevarande år, vilket innebär att lokalbeståndet i Utbildningens hus bedöms vara relativt konstant. På några års sikt är bedömningen att antal elever på såväl SFI som övrig vuxenutbildning kommer att öka, även om detta i sig inte kommer att påverka behovet av lokalbeståndet. Lokalanpassning av befintliga lokaler kommer att vara aktuellt enligt följande.

⁴ SOU 2018:22 Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande

Två nya yrkesutbildningar kommer att starta under perioden 2018/2019 och kommer kräva mindre lokalanpassningar. Kockutbildningen som startar kommer att nyttja befintligt restaurangkök medan barnskötarutbildningen är i behov av lokalanpassning.

Under 2018 kommer en mindre ombyggnad i personalrum att ske och en fortsättning av uppfräschning av allmänna utrymmen. Vidare kommer det att finnas behov av att renovera klassrum för att möta framtiden med anpassade lärmiljöer samt förbättra arbetsmiljö för elever och pedagoger.

Plåt- och svetsutbildning

Plåt- och svetsutbildningens lokaler finns i dag i anslutning till Alströmergymnasiet. Lokalerna är nyinredda inför start i januari 2018. Viss anpassning av lokalerna kan komma att ske i förhållande till framtida elevantal såsom exempelvis omklädningsrum.

Särskild utbildning för vuxna

Vuxna personer med särskilda behov är behöriga att delta i särskild utbildning för vuxna (särvux). Även Särvux är lokaliserad i Utbildningens hus och har haft en jämn fördelning av elever under året. I dagsläget finns 19 elever inskrivna. Antalet förväntas inte ändras i den omfattningen så att lokalbehovet behöver förändras på kort sikt. Av säkerhetsskäl kommer dock lokaliseringen av särvux att ses över. En lokalanpassning av nya lokaler kommer att bli aktuellt.

Övrig verksamhet och kontorslokaler

Behovet av kontorslokaler i Utbildningens hus kan komma att öka beroende på KS beslut (KS § 32/2018) om ny nämndsorganisation. KF ska fatta beslut i frågan under våren. Uppdraget att verkställa en flytt av arbetsmarknadsenhetens (AME) organisationstillhörighet (KF § 251/2017) kan också komma att påverka.

FABS hyresgäst Eductus som i dag nyttjar 55 m² i Utbildningens hus har sagt upp hyresavtalet med FABS. Lokalerna är belägna på andra våning i anslutning till Integrationsavdelningens lokaler och Campus önskar överta hyreskontraktet för att utveckla sin SFI-undervisning.

Säkerhetsåtgärder

Enligt den beslutade åtgärdsplanen för säkerhet inom utbildningsförvaltningen (UN § 33/2018) ska Campus Alingsås tillsammans med fastighetsägaren (FABS) se över vilka entrédörrar som kan låsas och endast användas som nödutgångar, se över lås- och larmsystem samt diskutera frågan om mobilt brandlarm. Vidare ges fastighetsägaren i uppdrag att sammankalla till trygghetsmöte för samtliga verksamheter som bedrivs i Utbildningens hus. Möjligheterna och metoder för internkommunikation för att kunna kommunicera internt och mellan Campus och Integrationsavdelningen, samt möjligheten att installera någon form av överfalls- och bråklarm ska utredas.

Utöver beslutade åtgärder behöver även vissa glaspartier frostas i syfte att säkra möjligheterna till inrymning enligt Handlingsplan och instruktion gällande hot och våld i utbildningsförvaltningens skolverksamheter (UN § 12/2017).

Integrationsavdelningen

Bostäder nyanlända

Tabellen nedan beskriver behovet av bostäder för att uppfylla kraven enligt bosättningslagen.

Behov 2018-2020			
År	Behov, antal lägenheter på grund av avslut ⁵	Behov av lägenheter till bosättning enligt bosättningslagen ⁶	Totalt behov ⁷
2018	20 (ensamhushåll)	0	20
2019	7	Ca 5	12
2020	11	Ca 5	16
Totalt 2018-2020	38	10	48

Tabell 2

Kolumn 3 i tabell 2 är den mest prioriterade för att kunna följa bosättningslagen. Siffrorna i tabell 2 är beräknade på en statisk boendesituation där ingen flyttar från kommunen. En viss rörlighet på boendemarknaden skulle kunna ske, men har inte varit stor i Alingsås under åren 2016-2018.

Mottagarutredningen⁸ föreslår åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning. En del av förslaget innebär att kommuner blir ansvariga för bosättning och introduktion redan i asylprocessen. Om förslagen i utredningen antas så kommer de nya bosättningsreglerna börja gälla 1 januari 2020 och kan förändra ovan behov av boende 2020.

Kontorslokaler

Integrationsavdelningen har inte behov av ytterligare kontorsyta i Utbildningens Hus under 2018 utöver förrådsrum då antalet kvotflyktingar ökat också betytt större behov av förvaring.

Säkerhetsåtgärder

Enligt den beslutade åtgärdsplanen för säkerhet inom utbildningsförvaltningen (UN § 33/2018) ska möte med fastighetsägaren (FABS) för genomgång av kontorslokalerna och möjligheterna till ombyggnation för att öka säkerheten ske under våren. Arbetet med att

⁵ Utöver den årliga kvoten på 18 lägenheter från Alingsåshem

⁶ Utöver den årliga kvoten på 18 lägenheter från Alingsåshem

⁷ Utöver den årliga kvoten på 18 lägenheter från Alingsåshem

⁸ SOU 2018:22 Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande

öka den fysiska säkerheten kommer innebära en ombyggnadskostnad inom investeringsbudgeten.

Hyreskostnader för utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens hyreskostnader är fördelade enligt följande.

Verksamhet	Kostnad/år	Area	Kostnad/m2
Alströmergymnasiet	18 822 269	17 365	1 083 kr
Byggprogrammets lokaler	1 217 667	2 000	609 kr
Utbildningens hus/ Campus Alingsås	3 994 491	4 602	868 kr
Kungsgatan 9	188 034	128	1 469 kr

Tabell 5

Sammanfattningsvis har Utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan beskrivit nuvarande lokalbestånd och analyserat framtida behov utifrån en omvärldsanalys gällande befolkningstillväxt, lagförslag och forskning gällande framgångsrika lärmiljöer.